

کارگران همواره در انتهای صف رسیدگی به حقوق صنفی هستند

برای معلمان خوشحالیم، اما...

تسریع هزاره مقدم

«دستمزد و مزایای مزدی» مهم ترین مولفه هر شغلی است. چه معلم باشید، چه پرستار و چه کارگر تحت پوشش قانون کار، اولین مشخصه شغل، میزان حقوقی است که آخر هر ماه پرداخت می شود. سازمان جهانی کار هم بر همین اساس بر «دستمزد شایسته» به عنوان مهم ترین مولفه برای ایجاد رضایت شغلی و بالا رفتن بهره وری تأکید دارد.

با همین نگاه، قانون کار ایران بر انطباق دستمزد با هزینه های زندگی و نرخ تورم رسمی، به عنوان معیار لازم برای برآورده شدن «عدالت» صحه گذاشته، با این حال، در دهه های اخیر، به دلیل عقب ماندن دستمزد کارگران از تورم جمعی، فاصله دستمزد در یافتی با هزینه های حداقلی زندگی، حداقل برای بیش از ۶۰ درصد مز دیگران کارگری که حداقل بگیران شاغل و بازنشسته هستند، افزایش یافته است. به گفته «حسین غلامی» فعال صنفی بازنشستگان، اگر تورم را ۵۰ درصد فرض کنیم و دستمزد را ۶۰ درصد افزایش دهیم، باز در سال آینده، فاصله سبب معیشت و

حداقل دستمزد، ۳ میلیون تومان افزایش خواهد یافت چون این فاصله از هشت میلیون تومان فعلی به حدود ۱۱ میلیون تومان خواهد رسید. این معادله نابرابر، حاصل اثرگذاری تورم در طی سالیان است تا جایی که اگر امروز قرار باشد حداقل دستمزد کارگران شاغل و بازنشسته به خط فقر نزدیک شود، دیگر نباید نرخ تورم رسمی فعلی مدنظر قرار بگیرد و باید اثر تجمعی و انباشته تورم که تبلور آن در سبب معیشت خانوار، قابل مشاهده است، مبنای افزایش دستمزد قرار بگیرد. به همین دلیل است که کارگران بر افزایش ریالی دستمزد و لزوم افزایش به صورت ریافتی ریالی تأکید دارند و معتقدند نرخ های در صدی باید به کنار گذاشته شود.

چرا قانون در مورد کارگران اجرانمی شود؟

کارگران حداقل بگیر که لزوماً همه آنها فاقد مدرک دانشگاهی، تخصص و سابقه نیستند اما از بدو روزگار در حلقه حداقل بگیران تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی قرار گرفته اند، خواستار افزایش دستمزد کارگران بر اساس مدل افزایش دستمزد معلمان هستند. آنها می گویند: نمایندگان مجلس

اعلام کرده اند با تصویب و اجرای رتبه بندی، کف حقوق معلمان شاغل به ۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان می رسد و این رقم رابه عنوان حداقل مزد معلمان تعیین کرده اند. برای کارگران بیمه شده تامین اجتماعی نیز باید کف حقوق رابه صورت ریالی و بر اساس خط فقر اعلام کنند. ما کارگران سندی به نام قانون کار داریم که به روشنی و صراحت می گوید حداقل دستمزد نباید از حداقل هزینه های ماهانه یک خانوار متوسط کمتر باشد. کمینه هزینه های ماهانه با همان سبب معیشت، امروز بیش از ۱۰ میلیون تومان است، پس دولت و نمایندگان مجلس به عنوان ناظران بر اجرای قانون، این بند قانونی را در مورد ماجرا کنند و برای مانیز کف ریالی دستمزد اعلام کنند.

افزایش مزد و حقوق کارگران در صف آخر

در شرایطی که کارمندان دولت، عموماً حقوق های بسیار بالاتری نسبت به کارگران شاغل در بخش خصوصی دارند (متوسط حقوق کارمندان بیش از هفت میلیون تومان است) دولت در لایحه بودجه افزایش حقوق کارمندان در سال آینده رابه صورت پلکانی بین ۵ تا ۲۹ درصد اعلام کرده به

تومان می رسد. این در حالی ست که افزایش ۵ تا ۲۹ درصدی لایحه بودجه نیز در سال ۱۴۰۱ شامل حال معلمان خواهد شد.

در چنین شرایطی، عمده کارگران متخصص و با سابقه که یا پیمانکاری هستند یا به دلیل قراردادهای موقت و سودجویی کارفرمایان، فرصت تحرک طبقاتی و برخورداری از مزایای مزدی حداکثری را ندارند، نگران مذاکرات مزدی ۱۴۰۱ هستند. نظر می رسد با تصمیمات اخیر و به رغم وعده مهار تورم، دولت به افزایش مزد به اندازه سبب معیشت به این راحتی رضایت نخواهد داد. سسوال این است که آیا قصد دارند در سال بعد، فاصله موجود میان مزدبگیران شاغل و بازنشسته دولت و بخش خصوصی را باز هم افزایش دهند چون امروزه مهندسان، فارغ التحصیلان دانشگاه ها و گروه های متخصص بسیاری در زمره مزدبگیران حداقل بگیر یا کمی بالاتر از حداقل بگیر کارگری قرار گرفته اند و با تصمیم گیری های مزدی، هر سال عقب ماندگی مزدی آنها به نسبت سایر گروه های مزدی تشدید می شود.

نمایندگان پیگیر معیشت فوق بحرانی کارگران نیستند

«احسان سهرابی»، فعال کارگری و عضو هیات مدیره کانون شوراهای اسلامی کار خراسان رضوی با بیان اینکه «هشت میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رقم چندان زیادی نیست و بدون تردید، حق تمام مزدبگیرانی که در این مملکت زحمت می کشند، بسیار بیشتر از این رقم هاست، می گوید: خوشحالیم که فرهنگیان گرامی توانستند حقوق حداقل ۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومانی را با پیگیری هایی که صورت پذیرفت به سرانجام رسانند، با وضعیت معیشتی که همه درگیر آن هستیم، باز هم این مبلغ زیر خط فقر است و لسی باز هم وضعیتشان به مراتب بهتر از کارگران است. کارگران با حداقل ۴۴ ساعت کار در هفته، حداقل دستمزد و مزایای جانبی حدود ۲ میلیون تومان دریافت می کنند که بر مبنای آخرین محاسبات، صرفاً عدد مذکور ۲۵۰۰ کالری برای هر فرد خانواده ۳.۳ نفره را تامین می کند و مشخص نیست باقی هزینه های زندگی چطور باید تامین شود؟

به گفته سهرابی، اکنون باید ریشه یابی کنیم که چرا کارگران نتوانسته اند حداقل ها را مطالبه کنند و چرا کارمندان با وجود اینکه شورای

کارگران نتوانسته اند صاحبان قدرت را مجاب کنند که از آنها حمایت شود. نمایندگان مجلس که پیگیر مسائل کارمندان از جمله تصویب رتبه بندی معلمان بوده اند، پیگیر معیشت فوق بحرانی کارگران نبوده اند و نیستند

گونه ای که کف بگیران و کم درآمد ها، مشمول افزایش ۲۹ درصدی خواهند شد. بازنشستگان کشوری و لشگری که بعضاً جزو کم درآمد های دولت محسوب می شوند، با راه انداختن کارزاری در فضای اینترنت، خواستار افزایش حقوق سسال آینده بر اساس نرخ تورم واقعی شده اند و اعلام کرده اند تورم بیش از ۵۰ درصد است و ۲۹ درصد افزایش حداکثری و نرخ متوسط ۱۰ درصدی، هیچ همخوانی با نرخ تورم ندارد. ضمن اینکه برای معلمان رسمی آموزش و پرورش که از تبعیض دریافتی میان خود و کارمندان سایر وزارتخانه ها انتقاد داشته اند، با تصویب رتبه بندی، کف حقوق به ۸ میلیون و ۸۰۰ هزار

عمده کارگران متخصص و با سابقه که یا پیمانکاری هستند یا به دلیل قراردادهای موقت و سودجویی کارفرمایان، فرصت تحرک طبقاتی و برخورداری از مزایای مزدی حداکثری را ندارند، نگران مذاکرات مزدی ۱۴۰۱ هستند

عالی کار و حق چانه زنی ندارند، حقوق شان دو برابر کارگران است. او ادامه می دهد: تعارف نداریم. کارگران نتوانسته اند صاحبان قدرت را مجاب کنند که از آنها حمایت شود. نمایندگان مجلس که پیگیر مسائل کارمندان از جمله تصویب رتبه بندی معلمان بوده اند، پیگیر معیشت فوق بحرانی کارگران نبوده اند و نیستند.

کارگران قدرت چانه زنی ندارند

کارگران با وجود کثرت، تشکل قدرتمند و سازمان یافته ای ندارند و البته نباید نادیده بگیریم که قراردادهای موقت و فقدان امنیت شغلی، هجوم بی امنی شرکت های پیمانکاری و خروج گسترده از چتر حمایت های قانونی، قدرت چانه زنی جمعی کارگران شاغل امروز را فارغ از مساله تشکل و تشکل یابی، به شدت کاهش داده است. کارگران همواره مغلوب ارتش بی پایان بیکاران و فرصت های محدود شغلی هستند و از سوسی دیگر، قدرت چانه زنی درون کارگاه کارگران نیز به شدت محدود و ناچیز است. وقتی پیمانکاری هستی و قراردادت سه ماهه است، نمی توانی با کارفرما چانه بزنی و مطالبه حقوق عادلانه کنی. تضاد منافع صوری و تعدد قراردادهای شغلی نیز مزید بر پر اکندگی جغرافیایی اشتغال کارگری شده است. از نهادهای دولت ساخته مثل شورای عالی کار نیز کارچندانی بر نمی آید و دقیقاً به همین دلیل است وقتی حقوق حداقلی معلمان ۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است و سایر کارمندان دولت، حقوق های به مراتب بیشتر از ۸ میلیون تومان دارند، ۶۰ درصد کارگران شاغل و بازنشسته باید با حقوق ۴ میلیون و ۳۰۰ یا ۴۰۰ هزار تومانی بسازند و هر روز سفره های خالی را به مزاج پیچی کنند!

قدرت پیمانکار و مشکلات کارگران

عبدعلی کریمی، دبیر اجرایی خانه کارگر قزوین

شکل گیری شرکت های پیمانکاری و مشکلات کارگران این شرکت ها به واسطه دهه ۷۰ بازمی گردد. شرکت هایی از این دست برای نخستین بار در سال ۷۶ تاسیس شدند و از آن برهه زمانی به بعد، رفته رفته فعالیت بخش پیمانکاری در کشور گسترش یافت و بعضاً افرادی که از رانت و ارتباطات دولتی برخوردار بودند، توانستند به وزارتخانه های کشور هم نفوذ پیدا کنند.

دو عامل اساسی باعث ظهور شرکت های پیمانکاری و فعالیت آنها در ساختار اقتصادی کشور شده است: نخست، رویکرد ناقص و پر اشتباه ساختار خصوصی سازی طی دودعه گذشته که سبب قدرت گرفتن این شرکت ها شده است. همچنین این شرکت ها با اهرم قدرتمندی به نام رانت، روز به روز به غول های بی شاخ و دم تبدیل شدند.

معتمد پیمانکاران باید به عنوان یکی از عوامل اصلی مشکلات نیروی کار معرفی شوند. در این میان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می تواند به عنوان متولی رسیدگی به مشکلات حوزه کار به موضوع ظهور پیمانکاران در پروژه های تولیدی ورود کند و دست آنان از این حوزه را کوتاه کند و قطعاً ورود این وزارتخانه به این حوزه می تواند بسیاری از مشکلات نیروی انسانی شاغل راحل کند.

دامنه تخلف شرکت های پیمانکاری بسیار زیاد است. برای مثال افزایش ساعت کاری توسط پیمانکاران بدون پرداخت دستمزد بیشتر در این شرکت ها بسیار رایج است. اگر چه مزد ساعات اضافه کاری باید پرداخت شود اما این مبلغ محاسبه نمی شود. تا کید می کنم، مشکلات زیادی به واسطه حضور پیمانکاران در پروژه ها و کارگاه های مختلف پیش روی کارگران قرار می گیرد. به طور مثال، عدم پرداخت سنوات، حقوق مناسب و عدم قرار گرفتن تحت پوشش بیمه، به دلیل حضور پیمانکاران ایجاد می شود.

همچنین پیمانکاران اغلب به بلو کهای قدرت نزدیک هستند و به واسطه همین تقرب توانسته اند تنها به فکر منافع خویش باشند. کار برخی از پیمانکاران کیفیت و استاندارد لازم را ندارند و این موضوع باعث می شود تا شرایط تولیدی هم تحت تاثیر قرار گیرد.

پیمانکاران تلاش می کنند با افزایش تولید و لو بدون داشتن کیفیت، تعداد محصولات تولید شده را افزایش دهند تا پول بیشتری نصیب خود کنند. بنابراین حضور پیمانکار در چرخه تولید نه تنها به ضرر نیروی کار است بلکه در نهایت سیستم تولید هم آسیب می بیند و تمامی موارد مثل شکوفایی اقتصادی و میزان رغبت به مصرف یک کالای ایرانی نیز به واسطه تمایل پیمانکاران به کسب سود بیشتر، تحت الشعاع قرار می گیرد. وزارت کار می تواند به سادگی و با بهره گیری از راهکارهای در دست دست پیمانکاران از چرخه تولید راقطع کند. نکته جالب است که به آنها لقب کارآفرین می دهند حال آنکه این شرکت ها هیچ نقشی در کارآفرینی ندارند. معتمد که شرکت هایی از این دست باید برای همیشه از چرخه بازار کار ایران حذف شوند و اگر فرصت حذف پیمانکاران وجود ندارد، باید ساختار پیمان هامورد از زبانی مجدد قرار گیرد.

همچنین مضل حضور پیمانکاران محدود به حوزه تولید و حقوق کارگران نیست بلکه آنها نتوانسته اند در هیات های تشخیص و حل اختلاف هم حضور داشته باشند. طبق آمار و اطلاعاتی که از منابع مستقل به دست می رسد حدود ۸۰ درصد از پیمانکاران، حق و حقوق کارگران را در دست پرداخت نمی کنند. این در حالی ست که تعداد شرکت های پیمانکاری روز به روز بیشتری می شود در حالی که باید از گسترش آنها جلوگیری شود.

موضوع دیگر اینکه بر اساس قوانین کشور، هنگامی که یک قرارداد میان پیمانکار با کارفرما منعقد می شود، نرخ سود پیمانکار باید ۵ درصد باشد اما کدام پیمانکاری حاضر است که با سود ۵ درصدی مسئولیت یک پروژه را در دست بگیرد؟ به طور قطع، میزان سودآوری پیمانکاران از قراردادها از پنج درصد بسیار بیشتر است. در پایان باید گفت تمامی فعالان کارگری خواهان حذف پیمانکاران از کارهای تولیدی شده اند و بارها این موضوع را به زبان آورده اند. به باور ما، تازمانی که پیمانکاران در کارهای تولیدی حضور داشته باشند نباید انتظار داشت که مشکلات کارگران حل شود.

خبر

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

تعداد بنگاه های مشکل دار در دولت رئیسی کم شده است

بر اساس گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، از ابتدای دولت سیزدهم تا پایان مهر ماه بیش از ۹۶۰ بنگاه مشکل دار شناسایی شده اند و تعداد ۵۰۷ بنگاه اقتصادی با حفظ اشتغال بیش از ۱۳۱ هزار نفر در سه ماهه دولت مورد حمایت قرار گرفته اند.

به گزارش روابط عمومی وزارت تعاون، صیانت از نیروهای کار و حمایت از کارفرمایان، حفظ اشتغال موجود و بقای بنگاه های اقتصادی و رشد و شناسایی واحدهای تولیدی مشکل دار از جمله وظایف ذاتی وزارت تعاون، کار و رفاه

اجتماعی به شمار می رود. در همین راستا، وزارت کار، کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید را طی چند سال اخیر در استان ها راه اندازی کرده است. این کارگروه ها وظیفه رصد و شناسایی بنگاه های اقتصادی مشکل دار را برعهده دارند و وضعیت بنگاه ها و حل و فصل مشکلات آنها را پیگیری و بررسی می کنند. طبق این گزارش، تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۸ حدود ۱۲۰۰ بنگاه مشکلی دار در کشور وجود داشته که مورد شناسایی قرار گرفته و مشکلات آنها در کارگروه های استانی تسهیل و رفع موانع تولید

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس:

بار تامین منابع صندوق های بازنشستگی نباید بر دوش مردم قرار بگیرد

مهر گفت: مشکل صندوق های بازنشستگی اعم از کشوری، لشگری و سازمان تامین اجتماعی برای امروز نیست و بنیان این مسائل در سال های دور گذاشته شده و سیاست های نادرست مدیریتی و برنامه ریزی شرایط را به جایی رسانده که در حال حاضر با کاهش ضریب پشتیبانی در صندوق های بازنشستگی، شرایط به سمت بحران پیش برود. وی افزود: دولت های مختلف صندوق های بازنشستگی را به عنوان صندوق مالی خود در نظر گرفتند و متأسفانه سیاست های نادرست دولتی

هم مشکل را به حد بحران نزدیک کرده است. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس تصریح کرد: اینکه دولت در لایحه بودجه تصمیم به رفع مسأله کمبود منابع پایدار سازی صندوق های بازنشستگی گرفته، موضوعی است که نیاز به بررسی بیشتری دارد چرا که جامعه ای که این تصمیم روی آن مؤثر خواهد بود در ابعاد به سمر می برد، به این نحو که اگر این قانون شامل مستخدمین فعلی باشد، باید توجه کرد که مطلوب نیست با یک تصمیم، تمام برنامه ریزی افراد را متاثر کرد و کسی که به تصور ۳۰ سال کار

بازنشستگی فعالیت خود را آغاز کرده در حال حاضر به یک باره با افزایش سن بازنشستگی و دو سال کار بیشتر مواجه شود هر چند این تصمیم برای کسانی که در ابتدای اشتغال خود هستند شاید قابل قبول تر باشد.

وی تأکید کرد: به نظر من پایدار سازی منابع صندوق های بازنشستگی امروز به عنوان ضرورت انکارناپذیر پیش روی ماست اما این کار باید با مطالعه و بررسی تمام جوانب موضوع صورت پذیرد و حتماً با لحاظ کردن نظر جامعه هدف یعنی کارگران و کارکنان صورت

بنا بر این گزارش، طی مدت مشابه سال ۱۳۹۹ تعداد ۱۰۹۹ بنگاه مشکل دار با ۱۳۲ هزار و ۶۵۸ کارگر شناسایی شده بود که این امر از کاهش ۱۲ درصدی تعداد بنگاه های مشکل دار حکایت دارد.

پذیرد. ضمن اینکه اصلاح سیاست ها، افزایش بهره وری و متعادل سازی پرداخت حقوق ها و جلوگیری از پرداخت های نجومی، دقت در نوع سرمایه گذاری های اموال و اندوخته های در مردم صندوق های بازنشستگی و اقداماتی از این دست هم باید هر چه سریع تر در این صندوق ها دنبال شود. عضو ناظر مجلس در شورای عالی اداری کشور افزود: موضوع پایدار سازی منابع صندوق های بازنشستگی در بند تبصره ۱۹ لایحه بودجه ۱۴۰۱ ابهام دارد و همه بار تأمین منابع صندوق های بازنشستگی نباید بر دوش مردم قرار بگیرد و پیش بینی من این است که این بند مورد بررسی بیشتری در مجلس قرار خواهد گرفت.